

Ҳақиқий Қуръон тиловати ҳукмларга амал этишга чорловчи тиловатдир

11:04 / 20.02.2020 3469

Аллоҳ таоло Бақара сурасида марҳамат қилади:

﴿الْحَسْرَةُ هُمْ فَأُولَٰئِكَ يَبُوءُ بِكَفْرِهِمْ وَيُنُؤُونَ أَوْلِيَّتِكَ يَٰٓأُولِيَ الْأَلْبَابِ ؕ إِنَّهُمْ سَاءَ لِتِلْكَ الْأُمَّةِ قَدِيرًا ۖ لَئِن لَّمْ ئَتِنَا هَٰذَا نَبَأُ الْمُنَادِينَ ۗ وَكَلَّمَ اللَّهُ الْكَافِرِينَ﴾

«Биз китоб берганлардан уни ўрнига қўйиб тиловат қиладиганлари – ана ўшалар унга иймон келтирадилар. Ким унга куфр келтирса, ана ўшалар – ўзлари зиён кўрувчилардир» (121-оят).

Кимки Қуръони Каримни инсоф билан, ўрнига қўйиб ўқиса, унга иймон келтириш зарурлигини тушуниб етади. Бу улкан ҳақиқатни ушбу ояти кариманинг биринчи жумласидан тушуниб оламиз.

«Биз китоб берганлардан уни ўрнига қўйиб тиловат қиладиганлари – ана ўшалар унга иймон келтирадилар».

Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоҳу анҳу «ўрнига қўйиб тиловат қилиш»ни: «Ҳалол деганини ҳалол билиб, ҳаром деганини ҳаром билиш; Аллоҳ қандай туширган бўлса, шундай ҳолда ўқиш, маъноларини бузмаслик, ўзича нотўғри таъвил қилмаслик», деб шарҳлаганлар.

Шу ва шунга ўхшаш шартларга амал қилиб, инсоф билан тиловат этганлар иймонга келиб, икки дунё саодатига эга бўладилар.

Аллоҳ таоло Аъроф сурасида марҳамат қилади:

﴿تَرْحَمُونَ لَكُمْ وَأَنْصِتُوا لِلَّهِ فَاسْتَمِعُوا الْقُرْآنَ أَنْ تُقْرَأَ وَإِذَا

«Қачон Қуръон тиловат қилинса, унга қулоқ солинглари ва жим туринглари, шояд, раҳм қилинсангиз» (204-оят).

Ушбу оятдан уламоларимиз Қуръони Карим тиловат қилинганда жим туриб қулоқ солиш вожиблиги ҳақида ҳукм чиқарганлар.

Ҳанафий мазҳаби уламолари эса «Намозда имом қироат қилганида иқтидо қилувчилар жим қулоқ солиши лозим», деган ҳукмни ҳам чиқарганлар.

Умуман, Қуръон Аллоҳ таолонинг каломи, уни ўқиш, тинглаш, ўрганиш ва унга амал қилиш зарурий ишдир. Ҳар бирининг ўзига яраша зарурати ва ҳаловати бор.

«Руҳий тарбия» китобидан